12Co 63/2012-190

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M É N E M R E P U B L I K Y

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Ivany Pikalové a soudců JUDr. Dany Dorazilové a Mgr. Pavla Telce ve věci žalobkyně **Ing. Ivany B.**, nar. xxx, bytem xxx, zastoupené JUDr. Václavem Vlkem, advokátem se sídlem Praha 8, Sokolovská 22, proti žalovanému **1) Miroslavu D.**, nar. xxx, bytem xxx, **2) Adrianě S.**, nar. xxx, bytem xxx, zastoupené JUDr. Petrem Dítě, advokátem se sídlem Olomouc, Horní nám. 19**, o 604.760 Kč s příslušenstvím,** k odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 22. 9. 2011, č. j. 17C 128/2009-149,

t a k t o :

I. Rozsudek okresního soudu **s e p o t v r z u j e .**

II. Ve vztahu mezi žalobkyní a prvním žalovaným žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

III. Žalobkyně **j e p o v i n n a** zaplatit druhé žalované na nákladech odvolacího řízení částku 60.000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Petra Dítě.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud zamítl návrh, kterým se žalobkyně domáhala uložení povinnosti žalovaným společně a nerozdílně žalobkyni zaplatit částku 604.760 Kč spolu s úrokem 3,5 % p. a. od 1. 1. 2004 do 31. 12. 2005 a dále spolu s úrokem z prodlení z této částky ve výši repo sazby stanovené ČNB a zvýšené o 7 procentních bodů a vždy takto stanovené znovu k prvnímu dni dalšího pololetí, po které trvá prodlení žalovaných se zaplacením, od 21. 3. 2006 do zaplacení. Současně žalobkyni uložil povinnost zaplatit druhé žalované na náhradě nákladů řízení částku 151.440 Kč k rukám zástupce druhé žalované JUDr. Petra Dítě, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, a ve vztahu mezi žalobkyní a prvním žalovaným okresní soud rozhodl, že prvému žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Včasným odvoláním napadla rozsudek okresního soudu žalobkyně, která napadenému rozsudku vytýkala především nesprávné právní posouzení věci. Zdůrazňovala, že pokud soud prvého stupně měl za prokázané, že skutkově proběhla celá transakce tak, jak tvrdili žalovaní, tedy že Ing. B. uzavřel s oběma žalovanými kupní smlouvu o prodeji nemovitosti za cenu 4 miliony korun, přičemž stejný den, kdy byla podepisována smlouva o převodu nemovitostí a žalovanými bylo Ing. B. zaplaceno pouze 250.000 Kč, namísto 750.000 Kč, byla také podepsána smlouva o půjčce, která je ovšem neplatná pro skutečnost, že nedošlo k předání peněz v hotovosti, za této situace měl okresní soud vzít v úvahu i to, že v případě půjčky lze její předmět předat také tzv. krátkou cestou (brevi manu). V daném případě tedy místo, aby žalovaní zaplatili v hotovosti Ing. B. z titulu závazku zaplatit za kupované nemovitosti částku 500.000 Kč a Ing. B. by tuto částku ihned předal zase zpět žalovaným z titulu smlouvy o půjčce, došlo by pouze k sepsání uvedených dokumentů. Vůle smluvních stran v takovém případě směřovala k zániku závazku žalovaných z titulu smlouvy kupní a ke vzniku nového závazku z titulu půjčky, směřovala by k naplnění účelu smlouvy o půjčce, a to k poskytnutí peněz žalovaným a dle právní teorie jde o přípustný a dostatečný způsob ke vzniku smlouvy o půjčce a naplnění jejího zákonného znaku – předání v tomto případě peněz. V takovém případě by smlouva o půjčce byla platně uzavřena a současně by v daném případě bylo platné i uznání dluhu vyjádřené v dodatku této smlouvy ze dne 20. 12. 2003. Žalobkyně zdůrazňovala, že druhá žalovaná při svém výslechu dne 20. 9. 2011 uvedla, že neví, kdy byl zaplacen rozdíl kupní ceny ve výši 500.000 Kč, asi nikdy, smlouva o půjčce nahrazovala nedoplatek kupní ceny. Tím podle názoru žalobkyně druhá žalovaná jednoznačně a spontánně potvrdila, že její vůle při uzavření smlouvy o půjčce směřovala právě k vyřešení nedoplatku kupní ceny z kupní smlouvy, k předání peněz krátkou cestou došlo, a smlouva o půjčce tedy byla uzavřena platně. Žalobkyně dále poukazovala na to, že již v řízení před soudem prvého stupně z důvodu jistoty také uváděla, pokud by dospěl soud k závěru, že ani shora uvedené na danou transakci nedopadá a nedošlo k odevzdání peněz ve formě „brevi manu“, je možné smlouvu o půjčce v rámci uvedené transakce posoudit jako smlouvu nepojmenovanou ve smyslu ust. § 51 o. z., která byla pouze nesprávně označena jako smlouva o půjčce a jejímž obsahem byla transformace nedoplatku 500.000 Kč z titulu prodeje nemovitosti v jiný, smluvními stranami sjednaný, závazkový vztah, ve kterém si tyto strany sjednaly zvláštní podmínky (splatnost, úroky). Podle názoru žalobkyně okresní soud se s tímto tvrzením žalobkyně nevypořádal správně, měl

zjišťovat vůli stran ve smyslu § 35 odst. 2 o. z. zejména z jiných provedených důkazů, a to korespondence stran. Tato vůle stran směřovala dle žalobkyně jednoznačně k transformaci nedoplatku kupní ceny do smlouvy o půjčce, přičemž taková vůle není v rozporu s textem smlouvy o půjčce, když v čl. 1 smlouvy o půjčce je dokonce zmíněno, že smlouva je uzavírána v souvislosti s kupní smlouvou. Podle názoru žalobkyně lze těžko po právních laicích požadovat, aby rozlišovali rozdíly mezi smlouvou o půjčce, výpůjčce, úvěru, smlouvou inominátní apod. Jejich vůle směřovala k vyřešení problémů s nedoplatkem kupní ceny, tedy k vyřešení toho, kolik, jak a kdy žalovaní Ing. B. zaplatí a toto řešení našli v uzavřené smlouvě nazvané „Smlouva o půjčce“. Obsahem však šlo o inominátní kontrakt. Pokud jde o námitku promlčení nedoplatku kupní ceny, žalobkyně ve svém odvolání uvedla, že tato je nepřípustná pro rozpor s dobrými mravy ve smyslu konstantní judikatury Nejvyššího soudu a Ústavního soudu, a to za situace, kdy oba žalovaní po celou dobu existence závazku jednali, jako by byla smlouva o půjčce platná, utvrzovali Ing. B. v přesvědčení, že dluh zaplatí, jakmile se zlepší jejich finanční situace, přičemž teprve během soudního řízení začali rozporovat platnost uzavřené smlouvy o půjčce. Tato skutečnost také odůvodňovala podle názoru žalobkyně nepřiznání náhrady nákladů řízení žalované 2) v plné výši s ohledem na ust. § 150 o.s.ř., přičemž by při rozhodování o nákladech řízení mělo být podle názoru odvolatelky rovněž zohledněno, že v prvém odvolacím řízení byla úspěšnou a v novém rozsudku okresní soud dospěl na rozdíl od svého prvého rozsudku k závěru, že nárok žalobkyně existuje, byť ve formě naturální obligace. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhovala, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobě vyhoví. Při odvolacím jednání žalobkyně doplnila svoji odvolací argumentaci a namítla, že pouze druhá žalovaná vznesla námitku promlčení, takže pouze ona by z tohoto úkonu měla mít prospěch, neboť u žalovaných se jedná o samostatné společenství osob. Primárně pak žalobkyně setrvala na svém tvrzení, že v daném případě bylo prokázáno, že došlo k uzavření platné smlouvy o půjčce, k předání peněz, a proto setrvala na svém procesním návrhu změny napadeného rozsudku tak, že žalobě bude vyhověno.

První žalovaný se k podanému odvolání nevyjádřil.

Druhá žalovaná ve svém písemném vyjádření k odvolání žalobkyně uvedla, že závěry soudu prvého stupně vyplývají z provedeného dokazování a okresní soud se zcela správně vypořádal se všemi tvrzenými skutečnostmi a důkazy a věc rovněž správně posoudil po stránce právní. Zejména druhá žalovaná zdůrazňovala, že v řízení bylo jednoznačně prokázáno, že k předání finančních prostředků z titulu smlouvy o půjčce nikdy nedošlo. Nelze souhlasit s názorem žalobkyně, že k předání došlo krátkou cestou, když v tomto případě konstantní judikatura hovoří o odlišných situacích, které na daný případ aplikovat nelze. Pokud jde o vůli smluvních stran, nelze souhlasit s názorem žalobkyně, že z vůle stran jednoznačně vyplývá, že směřovala k transformaci nedoplatku kupní ceny do smlouvy o půjčce. Skutkový stav, jak jej žalobkyně předkládá odvolacímu soudu, nebyl soudem prvého stupně zjištěn. Žalobkyně tvrdí, že tato vůle smluvních stran byla prokázána zejména výpovědí druhé žalované, s tímto názorem se však nelze ztotožnit. V řízení nebyla prokázána vůle prvého žalovaného a zejména pak vůle Ing. B. Pokud tedy žalobkyně v řízení neprokázala vůli Ing. B. transformovat nedoplatek kupní ceny do smlouvy o půjčce, nelze uvažovat o tom, že v řízení prokázala vůli všech smluvních stran. Druhá žalovaná zdůrazňovala, že to byla žalobkyně, která ve své výpovědi uvedla, že jí bylo známo, že žalovaní dluží Ing. B. finanční prostředky ze smlouvy o půjčce, které jim předal. Vůli Ing. B. transformovat nedoplatek kupní ceny do smlouvy o půjčce netvrdila ani sama žalobkyně a tuto vůli nelze dovodit ani z následného jednání smluvních stran. Okresní soud správně posoudil, že smlouvu o půjčce nelze hodnotit ani jako dohodu o odložení lhůty

splatnosti kupní ceny, neboť takováto vůle žalovaných ani Ing. B. se z textu nepodává, text smlouvy o půjčce nijak nevybočuje z běžně uzavíraných smluv tohoto typu. Podle názoru žalované pak mezi stranami nemohla být uzavřena inominátní smlouva. Z obsahu smlouvy nevyplývá, že by se v tomto případě o takový typ smlouvy jednalo, neboť vykazuje všechny zákonné znaky smlouvy o půjčce. Tento názor soudu prvého stupně tedy žalovaná 2) shledává správným. Současně druhá žalovaná ve svém vyjádření k podanému odvolání odkazovala na konstantní judikaturu, dle které nelze přijmout závěr žalobkyně, že vznesení námitky promlčení by v daném případě nebylo přípustné. V jednání žalovaných, kteří vznesli námitku promlčení k uplatněnému nároku ze strany žalobkyně, nelze spatřovat jednání v rozporu s dobrými mravy, neboť žalovaní pouze využili obrany, kterou poskytuje zákon. Sami nezavili to, že došlo k promlčení nároku, neboť Ing. B. předmětnou pohledávku od roku 2003 po žalovaných nikdy nenárokoval. Ve skutečnosti svou pohledávku žalovaným prominul, a to zejména z důvodu, že žalovaní se o předmětnou nemovitost pečlivě starali již v době, kdy tuto nemovitost měli od manželů B. v pronájmu. S manžely B. měli žalovaní přátelský vztah a o tom, že Ing. B. předmětný dluh žalovaným prominul svědčí i skutečnost, že od roku 2003 žalované ani jednou nevyzval k úhradě dluhu a pohledávku neuplatnil u soudu. Rozpor s dobrými mravy tedy žalobkyně neprokazuje. Druhá žalovaná rovněž tvrdila, že první žalovaný se k vznesené námitce promlčení připojil v řízení před okresním soudem. Druhá žalovaná ze všech uvedených důvodů navrhovala, aby rozsudek okresního soudu byl jako správný potvrzen.

Krajský soud přezkoumal rozsudek okresního soudu včetně jemu předcházejícího řízení (§ 206, § 212 o.s.ř.), a to při charakteru řízení mimo výčet podle § 120 odst. 2 o.s.ř. v systému neúplné apelace (§ 205a o.s.ř.), s důrazem na revizi uplatněných odvolacích důvodů dle odvolacích tvrzení podřaditelných podle § 205 odst. 2 písm. e/ a g/ o.s.ř. (nesprávná skutková zjištění, nesprávné právní závěry), a dospěl k závěru, že odvolání důvodné není. K jiným vadám, které by mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, odvolací soud přihlédne, i když nebyly v odvolání uplatněny (§ 212, § 212a odst. 1, 5 o.s.ř.). Tyto obligatorně posuzované vady odvolatelka nenamítala a jejich existence z obsahu spisu ani nevyplývá.

Krajský soud po přezkoumání obsahu spisu a částečném zopakování důkazů provedených již okresním soudem, dospěl k závěru, že skutková zjištění okresního soudu učiněná na základě provedených důkazů jsou správná. Okresnímu soudu nelze vytknout, že by pominul skutečnosti, které vyplývají z provedených důkazů, nebo že by vzal v úvahu skutečnosti, které se z obsahu spisu nepodávají, přičemž hodnocení důkazů provedené okresním soudem odpovídá postupu vyplývajícímu z kritérií § 132 a následujících o.s.ř. V případě vyhodnocení důkazů pak okresní soud neporušil ani pravidla logického myšlení, když se současně zabýval i hodnocením věrohodnosti jednotlivých důkazních prostředků, vyhodnocoval i způsob reprodukce tvrzených skutečností a jednotlivá zjištění získaná hodnocením konkrétních výpovědí účastníků pak rovněž porovnával se zprávami, které získal na základě vyhodnocení ostatních a listinných důkazů. Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá i to, do jaké míry jsou takto získané poznatky a zjištění souladné či protichůdné, jak se vzájemně doplňují. Lze proto uzavřít, že okresní soud si pro účely svého rozhodnutí opatřil základní a pro věc podstatná a rozhodná skutková zjištění, a skutkové závěry, které na tomto základě přijal, jsou správné, odvolacím soudem akceptovatelné. Odůvodnění napadeného rozsudku také zcela vyhovuje kritériím § 157 odst. 2 o.s.ř., neboť okresní soud jasně vyložil, které skutečnosti má za prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, takže odvolací soud z důvodu stručnosti na odůvodnění napadeného rozsudku může odkázat.

Lze tedy převzít především skutkový stav zjištěný okresním soudem tak, že dne 19. 5. 1999 žalovaní jako kupující uzavřeli s Ing. Ivanem B. jako prodávajícím kupní smlouvu, na základě které Ing. Ivan B. prodal do společného jmění žalovaných dům č. p. xxx s pozemkem parc. č. xxx – zastavěná plocha v k. ú. xxx, obec xxx, okres Olomouc za sjednanou kupní cenu ve výši 4.000.000 Kč. Kupní cena dle této listiny měla být uhrazena ve 3 splátkách, první splátka ve výši 750.000 Kč měla být uhrazena do rukou prodávajícího v hotovosti před podpisem kupní smlouvy, druhá splátka ve výši 750.000 Kč na účet prodávajícího vedený u IPB a.s. nejpozději do 30. 6. 1999 a třetí splátka ve výši 2.500.000 Kč měla být uhrazena prostřednictvím hypotečního úvěru poskytnutého Komerční bankou a.s. do 5 měsíců ode dne podpisu kupní smlouvy na účet prodávajícího. Ve stejný den, tedy 19. 5. 1999, je datována smlouva o půjčce uzavřená mezi žalovanými a Ing. Ivanem B., na základě které Ing. Ivan B. měl poskytnout žalovaným dne 19. 5. 1999 v hotovosti částku 500.000 Kč za účelem koupi domu č. p. xxx v ulici xxx v xxx v pozemkem parc. č. xxx - zastavěná plocha v k. ú. xxx, přičemž manželé D. potvrzují podpisem této smlouvy převzetí částky 500.000 Kč. Zavázali se pak dlužnou částku vrátit Ing. Ivanu B. včetně úroků ve výši 12 % na jeho účet u IPB a.s. a půjčka bude splácena v pololetních splátkách ve výši 144.296 Kč vždy nejpozději do 15. dne posledního měsíce příslušného pololetí, přičemž v případě, že by byli dlužníci v prodlení se splácením dohodnutých splátek, zavázali se zaplatit věřiteli úrok z prodlení ve výši 2 % z dlužné částky. Splátkový kalendář tvořil součást této smlouvy. Tato smlouva o půjčce byla sepsána JUDr. Martou Dětkovou, advokátkou, a účastníky smlouvy. Dne 20. 12. 2003 uzavřeli žalovaní a Ing. Ivan B. „Dodatek ze dne 1. 12. 2003 ke smlouvě o půjčce uzavřené dne 19. 5. 1999 mezi Ing. Ivanem B. jako věřitelem a dlužníky Adrianou D. S. a Miroslavem D.“. Předmětem dodatku je uvedeno, že výše uvedená smlouva o půjčce uzavřená 19. 5. 1999 nebyla ze strany dlužníků plněna a tento dodatek tedy specifikuje dosavadní průběh a stav splácení dluhu k 1. 12. 2003 a stanoví nově dohodnuté podmínky splácení včetně sníženého úroku = 3,5 % p.a. Dlužníci podpisem této listiny potvrzovali, že se zavazují, že svůj dluh vyčíslený jako dlužná částka k 19. 5. 1999 597.000 Kč, úroky z prodlení za roky 1999 až 2003 a splátky představují celkem částku 604.760 Kč k 30. 11. 2003. Tento dluh včetně uvedeného úroku z prodlení a úroku ve výši 3,5 % za rok 2004 a 2005 splatí nejpozději do 20. 3. 2006 a bude splácen v měsíčních splátkách ve výši 30.000 Kč nejpozději do 15. dne příslušného měsíce a v případě, že by byli v prodlení, zavazují se podpisem této listiny dlužníci věřiteli zaplatit úrok z prodlení ve výši 2,5 p. a. dlužné částky. Splátkový kalendář tvořil součást tohoto dodatku. Žalovaní na základě kupní smlouvy zaplatili otci žalobkyně, Ing. Ivanu B., před podpisem kupní smlouvy částku 250.000 Kč, dne 29. 6. 1999 uhradili částku 750.000 Kč a částku 2.500.000 Kč uhradili prostřednictvím poskytnutého hypotečního úvěru Komerční bankou a.s. Část kupní ceny ve výši 500.000 Kč z výše uvedené kupní smlouvy žalovanými uhrazena nebyla. Otec žalobkyně a žalovaní následně vzájemně korespondovali písemnou formou, když naposledy v roce 2001 otec žalobkyně vyzýval žalované k úhradě splatných splátek dle smlouvy o půjčce a žalovaní žádali o odložení splácení. Listiny – kupní smlouvu i smlouvu o půjčce sepisovala advokátka JUDr. Marta Dětková, stejně tak jako Dodatek. Svědkyně si nepamatovala, že by si smluvní strany před ní plnili finanční prostředky, obecně, pokud k plnění došlo dříve, než jsou sepsány smlouvy, uvádí do smlouvy, že prodávající svým podpisem potvrzuje převzetí kupní ceny. V řízení u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 13D 1152/2007 byla uzavřena dohoda v řízení o projednání dědictví po zemřelém Ing. Ivanu B., na základě níž žalobkyně z dědictví získala pohledávku za Miroslavem D. a Adrianou D. S. z titulu smlouvy o půjčce ze dne 19. 5. 1999 ve znění dodatku ze dne 20. 12. 2003 uzavřené mezi zůstavitelem a Miladou B., nar. xxx, jako věřiteli a Miroslavem D. a Adrianou D. S. jako

dlužníky ve výši 500.000 Kč s příslušenstvím. Okresní soud na základě provedených důkazů tedy správně zjistil a uzavřel, že nebylo prokázáno tvrzení žalobkyně o tom, že mezi právním předchůdcem žalobkyně Ing. Ivanem B. a žalovanými došlo dne 19. 5. 1999 k platnému uzavření smlouvy o půjčce. Po procesní stránce okresní soud zcela správně v průběhu dokazování a řízení před soudem prvého stupně přistoupil i k poučení žalobkyně opakovaně ke splnění povinnosti podle § 118a odst. 3 o.s.ř., žalobkyně tak zejména neprokázala předání finanční částky 500.000 Kč žalovaným, a to v hotovosti či na jejich účet. Sama žalobkyně neměla žádné informace a nic nevěděla o tomto tvrzeném smluvním ujednání mezi účastníky, žádných jednání se žalovanými se neúčastnila, pouze otec žalobkyně v minulosti hovořil o půjčce, o vyšší částce peněz, kterou měl půjčit žalovaným s tím, že věc měl ošetřenu sepsáním smlouvy o půjčce. Z předložených důkazů pak okresní soud zcela správně dovodil, že vyplynula i ta skutečnost, že nebylo prokázáno, že by žalovaní byli od roku 1999 vyzýváni k úhradě části kupní ceny dle uzavřené kupní smlouvy.

Pokud jde o právní posouzení věci, krajský soud uzavírá, že okresní soud se rovněž zcela správně s věcí vypořádal po stránce právní, když na zjištěný skutkový stav aplikoval správně určené, dopadající právní předpisy, které si rovněž správně vyložil a bezchybně, komplexně a vyčerpávajícím způsobem přehledně a srozumitelně tyto závěry zdůvodnil a uvedl, včetně aktuální judikatury, na niž také odkázal. Právní posouzení věci okresním soudem, které je ucelené, přesvědčivé, s využitím všech podstatných argumentů odvolací soud v podstatě nemá co by vytkl, ztotožňuje se s ním, proto i zde pro stručnost na závěry okresního soudu dále blíže odkazuje.

K odvolacím argumentům žalobkyně, kterými opakuje své stanovisko uplatněné již před soudem prvního stupně, krajský soud nad rámec důvodů a závěrů vyjádřených v odůvodnění napadeného rozsudku, dodává, že smlouva o půjčce ve smyslu ust. § 657 občanského zákoníku je smlouvou reálnou. Uplatnila-li tedy žalobkyně svůj nárok na zaplacení žalované částky z titulu smlouvy o půjčce, je na ní, aby prokázala existenci dohody stran a skutečné odevzdání předmětu půjčky dlužníkovi. Přitom i pro smlouvu o půjčce je nezbytným předpokladem shodná vůle stran. Tedy nejen pouhým smluvním ujednáním, ale i předáním předmětu půjčky vzniká dlužníkovi závazek vrátit věřiteli to, co mu bylo půjčeno, a tomu odpovídající právo věřitele požadovat vrácení půjčky. Nepochybně lze při peněžité půjčce při předání půjčené částky postupovat i bezhotovostním převodem této částky na účet dlužníka, nicméně dokud nedošlo k předání peněz fyzicky či k bezhotovostnímu převodu sjednané částky, nevznikl mezi smluvními stranami právní vztah z půjčky. V řízení o vrácení půjčky tedy leží na žalobkyni v daném případě důkazní břemeno o tom, že Ing. B. plnění žalovaným poskytl, a také důkazní břemeno o tom, že plnění bylo poskytnuto na základě smlouvy o půjčce se žalovanými uzavřené. V řízení bylo prokázáno, že částka 500.000 Kč uvedená v listině označené jako Smlouva o půjčce, žalovaným fyzicky předána nebyla ani nebyla převáděna na jejich účet. Pokud se žalobkyně dovolává právního názoru z literatury občanského práva, kdy odevzdání peněžních prostředků v případě půjčky se může uskutečnit i odevzdáním krátkou cestou (traditio brevi manu), o tuto situaci v daném případě nejde. V řízení nebylo prokázáno naplnění skutkových znaků jednání, při němž by dlužníci, žalovaní, měli ve svém držení finanční prostředky a že by se strany písemné smlouvy o půjčce tedy dohodli, že tyto finanční prostředky se nadále stávají předmětem půjčky poskytnuté Ing. B. žalovaným. Nelze zapůjčit pohledávku. Žalobkyně opřela své tvrzení o existenci smlouvy o půjčce, uzavřené mezi Ing. Ivanem B. a žalovanými na základě listiny – Smlouvy o půjčce datované 19. 5. 1999 a jejího dodatku ze dne 20. 12. 2003 a okresní soud tedy správně řešil prioritní otázku nejen pravosti

těchto listin, ale i správnosti obsahu. Vzhledem k tomu, že žalovaní popírali správnost obsahu uvedených listin, nastoupila důkazní povinnost a důkazní břemeno žalobkyně, která tvrdila skutečnosti, jež měly být prokázány uvedenými listinami. Ani za pomoci dalších v řízení provedených důkazů v celém rozsahu tak, jak byly navrhovány ze strany žalobkyně, a přes splnění poučovací povinnosti soudem žalobkyně existenci smlouvy o půjčce mezi Ing. B. a žalovanými, tedy správnost uvedených soukromých listin v řízení neprokázala. Okresní soud pak zcela správně dovodil z hlediska aplikace § 35 odst. 2 občanského zákoníku, že v daném případě se z textu listin nepodává vůle Ing. B. či žalovaných směřující k jinému závazkovému vztahu, když text smlouvy o půjčce nijak nevybočuje z běžně uzavíraných smluv tohoto typu, přičemž další důkazy, korespondence žalovaných s Ing. B., rovněž je v souladu se smlouvami tohoto typu a nelze z nich nijak dovodit, že by vůle Ing. B. a žalovaných byla v rozporu s textem vyjádřeným ve smlouvě. Nemůže se jednat o smlouvu podle § 51 občanského zákoníku nepojmenovanou a nelze ani dovodit, že by smluvní ujednání směřovalo k uzavření jakéhokoliv dodatku ke kupní smlouvě, když ani z důkazů provedených korespondencí Ing. B. a žalovaných nevyplývá, že by mezi nimi byl spor v souvislosti s kupní smlouvou. Nelze tedy dovodit, že by uvedené listiny směřovaly a svědčily o existenci smlouvy nepojmenované na základě transformace nedoplatku 500.000 Kč z titulu prodeje nemovitostí. Správný je pak rovněž závěr okresního soudu z hlediska právního i o tom, že dodatek ze dne 20. 12. 2003 neobsahuje vůli žalovaných uznat vůči právnímu předchůdci žalobkyně, Ing. B., dluh co do důvodu i výše. Okresní soud tedy zcela správně vyhodnotil po právní stránce skutková zjištění tak, že nebylo prokázáno platné ujednání o půjčce mezi Ing. B. a žalovanými. Okresní soud se nakonec zcela správně vypořádal s tím, zda v daném případě nelze podřadit žalobkyní uplatněný nárok na zaplacení žalované částky z titulu nedoplatku kupní ceny a uzavřel, s ohledem na vznesenou námitku promlčení žalovanými, že tuto nelze považovat za rozpornou s dobrými mravy ve smyslu § 3 občanského zákoníku či zneužitím práva žalovaných na úkor žalobkyně. Předně z obsahu spisu vyplývá, že námitku promlčení vznesla žalovaná 2) a první žalovaný se připojil i k námitce promlčení, zcela se ztotožnil s vyjádřením právní zástupkyně žalované, prezentovaným před okresním soudem a jejím procesním stanoviskem včetně vznesené námitky promlčení a odkazoval na ně. Okresní soud zcela správně vyhodnotil z hlediska časových souvislostí běhu promlčecí lhůty skutkový stav v dané věci při adekvátním užití zákonných kritérií § 101 občanského zákoníku a i v této části lze pro stručnost na odůvodnění napadeného rozsudku zcela odkázat. Krajský soud se ztotožňuje se závěry okresního soudu na základě konkrétních zjištění vyplývajících v daném případě ze skutkového stavu věci, kdy žalovaní nepopírali, že část kupní ceny ve výši 500.000 Kč Ing. B. neuhradili, nicméně celá kupní cena měla být zaplacena nejpozději do 19. 10. 1999, takže promlčecí doba uplynula dnem 19. 10. 2002. Skutečnost, že sám věřitel v průběhu promlčecí doby ani nečinil žádné relevantní kroky k vymožení své pohledávky z titulu nedoplatku kupní ceny, navíc věřitel, osoba vysokoškolsky vzdělaná, dle žalobkyně ekonom, ve finančních operacích osoba zběhlá, proto se lze ztotožnit se závěrem okresního soudu i tom, že sám Ing. B. v podstatě zavinil promlčení dané pohledávky z titulu nedoplatku kupní ceny. Vznesení námitky promlčení tedy podle názoru krajského soudu není v rozporu s dobrými mravy.

Z uvedených důvodů krajský soud uzavírá, že odvolací důvody uplatněné žalobkyní naplněny nejsou, okresní soud rozhodl správně, proto byl napadený rozsudek podle § 219 o.s.ř. jako věcně správný potvrzen.

Okresní soud nepochybil ani v rozhodnutí o nákladech řízení účastníků. Na rozdíl od odvolatelky se krajský soud neztotožňuje s jejím názorem na možnost aplikace ust. § 150 o.s.ř.

při rozhodnutí o náhradě nákladů řízení ve vztahu k druhé žalované, neboť zde nejsou dány žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro nepřiznání nákladů v řízení úspěšné druhé žalované. Žalobkyně v řízení neuspěla, podle základních kritérií § 142 odst. 1 o.s.ř. je proto povinna uhradit protistraně náklady, které jim v řízení vznikly. Na straně žalobkyně nebyly tvrzeny žádné sociální důvody pro možnost aplikace kritérií § 150 o.s.ř. a pokud jde o okolnosti daného případu, ani zde shodně s okresním soudem krajský soud neshledává možnost pro výjimečné odnětí práva žalované 2) k náhradě účtovaných nákladů řízení před soudem. Žalobkyně zahájila spor u soudu, byť si sama byla vědoma skutečnosti jisté nouze z hlediska tvrzení i důkazní, neboť sama nebyla účastna smluvních vztahů s žalovanými, nicméně sama tato skutečnost není důvodem pro aplikaci zákonných kritérií § 150 o.s.ř. v řízení žalobkyní zahájeném, v němž neuspěla. Současně je třeba přihlédnout i ke skutečnosti, že k soudnímu řízení došlo po mnoha letech od vzniku tvrzeného smluvního vztahu, poté, kdy po smrti Ing. Ivana B. na základě uzavřené dohody o dědictví žalobkyně měla nabýt uvedenou pohledávku, když do té doby sám tvrzený věřitel Ing. B. spor nezahájil, nečinil žádné relevantní kroky v tomto směru vůči žalovaným od roku 2001. Po dobu 8 let do zahájení řízení v tomto případě u soudu bylo tak na žalobkyni, aby dostatečně řádně zvážila úspěšnost svého procesního postavení před zahájením daného řízení a nelze neúspěch žalobkyně v řízení z tohoto důvodu přenášet na v řízení úspěšné žalované.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. rovněž podle výsledku odvolacího řízení, v němž opět byla úspěšnou strana žalovaných. Žalovanému 1) v odvolacím řízení žádné náklady nevznikly, proto je výrok ve vztahu mezi žalobkyní a prvým žalovaným negativní. Druhé žalované v průběhu odvolacího řízení vznikly náklady za právní zastoupení, které představují odměnu advokáta podle § 3 odst. 1 bod 5 vyhl. 484/2000 Sb. ve výši 49.400 Kč, 2x režijní paušál podle vyhl. 177/96 Sb. po 300 Kč, vše při zvýšení o 20% DPH z odměny advokáta a náhrad. Celkem tak náklady odvolacího řízení vzniklé druhé žalované představují částku 60.000 Kč a tuto částku je žalobkyně povinna zaplatit druhé žalované na účet advokáta ve lhůtě třídenní (§ 160, § 149 odst. 1 o.s.ř.).

P o u č e n í : Dovolání **n e n í** přípustné, ledaže dovolací soud k dovolání podanému do dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku u Okresního soudu v Olomouci k Nejvyššímu soudu ČR v Brně dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

V Olomouci dne 10. 5. 2012

Za správnost vyhotovení:
Leona Gedeonová

Mgr. Ivana Pikalová v.r.
předsedkyně senátu